

Biroul permanent al Senatului
Bp 701 17.03.2012

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
166/17.04.2012

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru reglementarea unor măsuri privind cerșetoria

Analizând propunerea legislativă pentru reglementarea unor măsuri privind cerșetoria, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B701 din 23.02.2012,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unor măsuri pentru combaterea cerșetoriei.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că reglementarea unor măsuri privind cerșetoria face și obiectul unei alte propuneri legislative transmisă spre avizare Consiliului Legislativ de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B688 din 23.02.2012, la care s-a emis avizul favorabil, cu observații și propuneri nr.142 din 6.03.2012.

Pentru sistematizarea legislației și promovarea unor soluții unitare este recomandată dezbaterea concomitentă a celor două proiecte și adoptarea unui singur act normativ.

3. Menționăm că prevederea drept infracțiune a cerșetoriei într-un act normativ distinct, așa cum se propune la **art.1** din proiect, va avea ca efect incriminarea faptei și după intrarea în vigoare a noului Cod penal - Legea nr.286/2009, deși acest act normativ nu mai incriminează cerșetoria. Precizăm însă, că stabilirea faptelor care constituie infracțiuni reprezintă o decizie de politică penală, constituind o problemă de oportunitate, asupra căreia singura autoritate competentă să se pronunțe este Parlamentul.

Pe de altă parte, întrucât cerșetoria constituie și în prezent infracțiune, fiind prevăzută de art.326 din Codul penal, este necesară

analiza posibilității coexistenței celor două incriminări, pentru evitarea instituirii unor reglementări paralele până la intrarea în vigoare a noului Cod penal.

Din acest punct de vedere, semnalăm că fapta prevăzută la art.1 din proiect, precum și cea prevăzută la art.326 din Codul penal au același element material, care se realizează prin apelarea la mila publicului, cerând ajutor material. Cele două infracțiuni diferă însă în ceea ce privește subiectul activ, care, în cazul infracțiunii prevăzute la art.1 din proiect, poate fi orice persoană care răspunde penal, spre deosebire de subiectul activ al infracțiunii prevăzute de art.326 din Codul penal, care nu poate fi decât o persoană care are capacitatea de a munci. În plus, infracțiunea prevăzută la art.1 din proiect nu este o infracțiune de obicei, lipsind condiția referitoare la săvârșirea faptei „în mod repetat”, prevăzută de art.326 din Codul penal. Tocmai din acest motiv, apreciem că cele două incriminări nu pot coexista, întrucât săvârșirea aceleiași fapte nu poate fi prevăzută atât ca infracțiune simplă, cât și ca infracțiune de obicei. Așa cum se subliniază în doctrină, în cazul infracțiunilor de obicei, fiecare faptă luată separat, fiecare act de executare, nu are semnificație penală, nu realizează conținutul infracțiunii¹. Or, această condiție nu ar fi îndeplinită în ceea ce privește infracțiunea de cerșetorie prevăzută de art.326 din Codul penal, în cazul în care acțiunea de a apela la mila publicului pentru a cere ajutor material ar constitui oricum infracțiune, așa cum se propune la art.1 din proiect.

Pentru aceste motive, apreciem că proiectul ar trebui să aibă în vedere fie abrogarea art.326 din Codul penal, fie modificarea acestei norme în sensul înlocuirii incriminării actuale cu cea propusă la art.1 din proiect.

4. La art.2, semnalăm că din redactarea normei nu rezultă cu suficientă precizie care anume este fapta incriminată. Precizăm astfel, în primul rând, că noțiunea de „cerșetorie” nu este definită în cuprinsul proiectului. În al doilea rând, din text nu rezultă cu claritate nici în ce anume constau acțiunile de „presiune” sau „hărțuire”, nici asupra cui ar urma acestea să fie exercitate, dar nici dacă expresiile „folosirea forței” ori „distrugerea unui bun” se referă numai la amenințări sau au în vedere acțiuni efectiv realizate. Or, pentru respectarea principiului legalității incriminării, este necesar ca norma să fie previzibilă, adică redactată cu suficientă claritate. În cazul în care s-a dorit incriminarea distinctă a unei variante agravante a infracțiunii prevăzute la art.1, textul trebuie reformulat în mod corespunzător.

¹ Constantin Mitrache, Cristian Mitrache, *Drept penal român - Partea generală*, Ediția a VII-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2009, p.269.

5. La **art.3**, semnalăm că, în prezent, fapta avută în vedere de text este sancționată atât de Legea nr.678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane - în ceea ce privește exploatarea cerșetoriei - cât și de Legea nr.39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate - în ceea ce privește săvârșirea infracțiunii de către un grup infracțional organizat. Întrucât **art.7 alin.(3)** din acest din urmă act normativ dispune că în această situație se aplică regulile de la concursul de infracțiuni, este posibil ca pedeapsa aplicabilă să fie mai mare decât cea propusă prin **art.3** din proiect. În aceste condiții, sugerăm reanalizarea soluției legislative propuse. Precizăm că, în situația menținerii incriminării din cuprinsul **art.3**, este necesară modificarea corespunzătoare a Legii nr.678/2001, precum și a Legii nr.39/2003.

Observațiile sunt valabile, în mod corespunzător, și în ceea ce privește faptele prevăzute la **art.4**, sancționate în prezent prin Legea nr.678/2001 cu pedepse mai mari decât cele prevăzute prin proiect.

Pe de altă parte, precizăm că faptele prevăzute la **art.3 și 4** sunt pedepsite și prin noul Cod penal - Legea nr.286/2009, în cuprinsul **art.210, 211, 214, 215 și 367**, astfel încât, în situația menținerii incriminărilor propuse prin proiect, este necesară și modificarea corespunzătoare a noului Cod penal. Întrucât acest act normativ nu a intrat încă în vigoare, precizăm că, în cazul modificării lui prin prezentul proiect, este necesar să se prevadă, într-un articol distinct, că normele care cuprind intervenții legislative asupra Legii nr.286/2009 privind Codul penal intră în vigoare la data intrării în vigoare a acestei din urmă legi.

În plus, semnalăm că, în cazul menținerii incriminărilor din cuprinsul **art.3 și 4**, este necesar ca proiectul să fie completat cu norme prin care să fie definite noțiunile de „exploatare a cerșetoriei” și „cerșetorie obișnuită”. Totodată, la **art.4 alin.(2)**, precizăm că expresia „Angajarea de minori ... fie deschis, fie sub aparența exercitării unei profesii” trebuie reformulată, întrucât redactarea este deficitară sub aspectul exigențelor stilului normativ.

6. Precizăm că norma din cuprinsul **art.5** nu este necesară și trebuie eliminată, întrucât competența organelor judiciare în ceea ce privește infracțiunile este prevăzută de Codul de procedură penală, iar măsura confiscării speciale este reglementată de Codul penal.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș

ILIESCU

București

Nr.141/6.03.2012